

AMBITIENOTA DCI 2011-2014

7 november 2011

1. Inleiding

Na een wat turbulente start eind 2007, heeft de Diocesane Caritas Instelling (DCI) eind 2010 zijn plaats veroverd in het diaconale speelveld van het Bisdom Rotterdam.

Deze nota beoogt lijnen uit te zetten naar de toekomst, lerend van de evaluatie over de jaren 2007-2010. De DCI is een zelfstandig rechtspersoon, opgericht door de bisschop en ondersteund door de bisdomorganisatie. Daarom dient het diocesane beleid inzake Caritas hertaald te worden in voor/door de DCI toepasselijk beleid.

2. Diaconaal beleid en speelveld in het Bisdom Rotterdam

Het diocesane beleid inzake Caritas en Diaconie is verwoord in de Beleidsnota “*Wanneer hebben wij U gezien?*” uit 2000. Daaruit komen drie aspecten naar voren: Zorg, Solidariteit en Verzet.

De Sectie Dienen van het bisdom heeft dit vertaald in een dubbele gerichtheid:

- rechtstreeks naar mensen in nood,
- naar de eigen gemeenschap en de bredere samenleving om het diaconaal bewustzijn te vergroten.

Eind 2006 zag de nota “*Caritas en Diaconie, naar een diocesane structuur*” het licht. In deze nota wordt de oprichting van de DCI aangekondigd door het managementteam van het bisdom. In 2006 is door de bisschop ook de Stuurgroep Dienen in het leven geroepen om het diocesaan beleid rond Dienen te evalueren en adviezen uit te brengen m.b.t. nieuwe initiatieven.

In de zomer van 2009 is de Stuurgroep begonnen de beleidsnota “*Wanneer hebben wij U gezien?*” te evalueren. Begin 2011 is een advies met 16 aanbevelingen uitgebracht, geheten “*Toekomst van de Diaconie*”.

Te midden van dit alles zijn de parochies in het bisdom conform de nota “*Samenwerking Geboden 2*” gaan clusteren, wat in veel gevallen leidt tot het fuseren tot mega-parochies.

De DCI is opgericht om op een klein deel van dit speelveld te opereren, in samenspraak met de Sectie Dienen en de Stuurgroep Dienen.

3. Oprichting en doelstelling DCI

Sinds jaar en dag zijn in de parochies PCI-en werkzaam om aldaar “de caritas een herkenbare plaats te bieden en een instrument van de caritas te zijn”. In zijn rede bij de installatie van het eerste DCI bestuur in november 2007, roemde de bisschop de PCI-en om hun snelle en niet-

bureaucratische wijze van handelingen in noodsituaties: ware navolgers van de barmhartige Samaritaan.

Hij gaf echter ook aan de noodzaak te voelen om de caritasbesturen te verplichten tot samenwerking om diocesane doelen te verwezenlijken. Daarvoor had hij de DCI in het leven geroepen plus de afdrachtregeling ter financiering: samenwerking geboden geldt voor PCI-en evenzeer als voor parochies!

Het nieuwe diocesane fonds (gevuld met een deel van de verplichte afdracht en beheerd door de DCI) is met name bestemd voor nieuwe diaconale initiatieven en voor de ondersteuning van bovenparochiële diaconale projecten en activiteiten. De DCI is nadrukkelijk niet bedoeld de PCI-en “weg te drukken”. De bisschop noemde de subsidiariteit een goed katholiek beginsel: “een hoger orgaan mag niet overnemen wat een lager orgaan kan”.

Als voorbeelden voor wat de DCI zou kunnen steunen noemde de bisschop in 2007 projecten rond ex-gedetineerden en migranten.

De doelstelling van de DCI is “het op diocesaan niveau ondersteunen van het beleid inzake caritas en diaconie teneinde ertoe bij te dragen dat deze een blijvende en herkenbare plaats innemen in het bisdom Rotterdam”.

De DCI moet dit doel bereiken door: “de bisschop te adviseren en uit het daartoe bestemde deel van de afdrachten van de PCI-en (diocesane) diaconale projecten te subsidiëren”.

4. Observaties en Leerpunten eerste jaren DCI (2007-2010)

1. Het opleggen van een verplichte afdracht aan PCI-en of parochies die geen PCI kennen, heeft de DCI, die een deel (!) van de ontvangen gelden mag verdelen, een moeilijke start bezorgd. Het ontstane beeld, dat van het afgedragen geld vooral extra diocesaan personeel voor de caritas zou worden aangenomen, i.p.v. dat er goede doelen van gefinancierd zouden worden, is weliswaar hardnekkig maar onterecht.

2. Het heeft tijd gekost de PR kanalen (Nieuwsbrief Dienen, DCI web site etc.) te graven en bevaarbaar te maken.

3. Door de aanloopfase werd er eerst nauwelijks geld besteed aan diaconale projecten, terwijl de inhaalslag daarna bij sommigen ten onrechte de indruk wekte dat DCI meer uitgaf dan ze binnenkreeg.

4. De noden in de samenleving zijn zichtbaarder in de (middel)grote steden. Daardoor krijgen stedelijke projecten relatief veel steun van de DCI, terwijl veel van de afdracht uit de agrarische gebieden komt. Dit leidt tot vragen.

5. Nu de DCI bekend is geworden, bestaat de kans dat het gewone jaarbudget van 150.000 euro wel eens te klein zou kunnen zijn om de vele goede projecten in het bisdom adequaat te steunen. Beter dan te moeten afwijzen om budgettaire redenen, zou het zijn door te verwijzen of te bemiddelen.

6. De DCI richtlijnen voor toekenning zijn onderhevig aan voortschrijdend inzicht. De aanvragers hebben recht op helderheid, zonder dat het element van wikken en wegen in de besluitvorming door het DCI bestuur verloren mag gaan.

5. Ambities van de DCI

De doelstelling blijft op hoofdlijnen onveranderd:
samen met de PCI-en en de Sectie Dienen eraan bij te dragen dat de Caritas – dat is Zorg, Solidariteit en Verzet – een zichtbare plek inneemt in het Bisdome Rotterdam.

Het middel daartoe blijft – naast het adviseren van de bisschop - het zorgvuldig besteden van dat deel van de verplichte afdracht waarover de DCI kan beschikken. De DCI steunt daaruit grotere projecten die gericht zijn op directe steun of op bewustwording. De ambitie is dat dit bijdraagt aan nieuw elan naar binnen (naar gelovigen en vrijwilligers) en een positieve uitstraling van de RK Kerk naar buiten.

Daarnaast wil de DCI de PCI-en ondersteunen en perspectief bieden in tijden van clustering en teruglopende inkomsten.

Dit vertaalt zich in meer concrete plannen voor de periode 2011-2014:

1. De richtlijnen voor toekenning moeten helder zijn voor de aanvrager, de papierwinkel moet tot een minimum worden beperkt en lokale PCI-en moeten alleen worden geraadpleegd als dat zinvol is. Een project dat de draagkracht van de lokale PCI te boven gaat, maar wel binnen het territorium valt van één parochie/PCI, zou alleen om die reden niet afgewezen hoeven te worden. Zeker na de clustering zouden daardoor teveel aanvragen onbedoeld sneuvelen.

2. Uit de doelstelling volgt dat behalve directe steunverlening, bewustwording belangrijk is. Dit mag en moet ook uit de toegekende projecten blijken. Voor geldelijke steun aan de uitgave van brochures e.d. is het bereiken van mensen buiten de normale kring essentieel. Het diaconaal bewustmaken van jeugd & jongeren kan onverminderd op steun rekenen.

3. De lijnen tussen PCI-en en DCI moeten kort zijn; de DCI moet niet “op afstand” opereren. Aan de kringgesprekken die de Sectie Dienen organiseert neemt naast de Medewerker Caritas ook een bestuurslid van de DCI deel.

De DCI organiseert met de Sectie Dienen regelmatig werkbezoeken waardoor PCI-en van elkaar kunnen leren en kennis kunnen maken met door de DCI ondersteunde projecten en lokale initiatieven.

4. De DCI wil PCI-en helpen, daar waar zij door gebrek aan middelen niet de hulp kunnen bieden die aan hen gevraagd wordt.

Los van de gelden verkregen via de afdrachtregeling, wil de DCI middelen gaan beheren die voor dit specifieke doel aangewend kunnen worden. De DCI staat er voor open om dit ook te doen voor andere doeleinden die passen binnen de doelstelling van de DCI.

Ook wil de DCI bruggen slaan tussen vermogende PCI-en met weinig lokale noden en PCI-en die in de omgekeerde situatie verkeren. Onder die laatste categorie (“arm en in nood”) kunnen ook de migranten gemeenschappen vallen, die strikt genomen geen parochie vormen.

De DCI intensiveert daarnaast ook de contacten met grotere fondsen teneinde de groeiende stroom aanvragen het hoofd te kunnen bieden.

5. De DCI wil met de Sectie Dienen de PCI-en adviseren hoe om te gaan met de clustervorming, opdat de herkenbaarheid en nabijheid behouden blijven.

De DCI gaat met de bisdomorganisatie de afdrachtregeling onderzoeken om ook na de clustervorming de geldstroom naar de DCI op peil te houden. Het is immers niet te verwachten dat door de clustervorming het aantal aanvragen richting DCI zal verminderen.

6. Hoe nu verder?

De DCI zal aan de verwezenlijking van de beschreven ambities gaan werken. Dat kan uiteraard alleen met steun van de PCI-en en de Sectie Dienen van het bisdom.

De DCI wil zich actief opstellen om haar opdracht te vervullen en zal waar nodig initiatieven ontplooiën en gelijkgestemden zoeken. Diaconie en Caritas is geen kwestie van afwachten, maar van DOEN!